

Mos fra Estland kickstarter retablering af højmose

For første gang er der blevet importeret sphagnum-mos fra udlandet i forbindelse med et dansk naturgenopretningsprojekt

6. SEP 2017 15.15 EU TEKNIK & MILJØ

GULDBORGSUND: EU LIFE Projektet 'Østdanske Højmoser' i Horreby Lyng på Falster har fået tilladelse til at importere et vognlæsfuld sphagnum mos fra Estland, forlyder det fra Guldborgsund Kommune.

- Det er helt fantastisk, udtaler projektleder ved Guldborgsund Kommune Anita Pedersen. Vi har nu en enestående mulighed for at kick-starte retableringen af højmosen igen.

- Der findes sphagnum-arter, som tilgodeser våde vanddækkede flader som i Horreby Lyng i de vandfyldte tørvegrave. Dernæst findes der sphagnum-arter, som tilgodeser de tørre levesteder, som sjældent er mættet af vand. Vi har de tørre arter i Horreby Lyng, men slet ikke i mængder som kan indsamles. Derfor er det en gave, at vi har fået lov til at indhente et vognlæs af de tørre arter fra Estland, udtaler Anita Pedersen.

Formålet med projektet er på sigt at kunne retablere højmosen. Mosen er gennem dræning og grøftning blevet tørlagt for, at der kunne udvindes tørv.

- Det er et spørgsmål om vand, og vi kan kun få mosen på ret køl igen, hvis vi får gjort den fugtigere. Det vil vi gøre gennem tilbageholdelse af regnvandet, for højmosens hjerte er sphagnum-mos, som kræver meget fugtige forhold. Men der er store arealer, som ikke kan blive fugtige nok.

Kun kendte plantearter

- Derfor er udbringning af de tørre arter en mulighed for at få reetableret højmosen igen. EU LIFE, som finansierer projektet, har bl.a. anbefalet at vi kick-starte mosen igen med sphagnum-arter fra Estland, siger Anita Pedersen.

Anlægsarbejdet blev gennemført i efteråret 2016 gennem lukning af grøfter og dræn. Der blev også etableret en ny randkanal rundt om mosen for at næringsrigt drænvand fra markerne, kunne blive ledt rundt om mosen.

- Sphagnum-mos kan simpelthen ikke tåle næringsstoffer. Projektet er derfor en klar 'win-win' situation for alle, udtaler projektleder Anita Pedersen. Landbruget vil nu nemmere kunne komme af med deres drænvand, og sphagnum-mosserne, som ikke tåler næringsstoffer, vil nu få optimale levevilkår.

I Estland har man en slags åben 'minedrift', hvor man indvinder tørv. Danmark og Estland tilhører den samme biogeografiske zone. På den baggrund vil der ikke blive indført plantearter, som man ikke allerede nu kan finde i Horreby Lyng.

Naturgenopretningsprojektet bliver udført som et samarbejdsprojekt mellem lodsejerne, konsulent Mette Risager, Risager Consult (højmoseekspert), Niels Riis Naturrådgivningen (hydrologiekspert), Skov- og Naturkonsulent Thyge Andersen, Skovskolen Københavns Universitet, Troels Jørgensen A/S samt Guldborgsund Kommune. Projektet er finansieret af EU LIFE samt Miljøministeriet med ca. 20 mio. kr.

<https://www.dknyt.dk/artikel/mos-fra-estland-kickstarter-retablering-af-hoejmose>